

Lausunto Silamusjärven keskivedenkorkeuden nostamisesta

Eymplk 19.11.2025 § 109
134/07.01.04/2025

Valmistelija

Juho Jylhä, tekninen johtaja
p. 0400 654 897, juho.jylha@rautjarvi.fi

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Rautjärven kunnalta lausuntoa Silamusjärven keskivedenkorkeuden nostamisesta viimeistään 20.11.2025 mennessä. Luvan hakijana on Änkilän yhteisalueosakaskunta.

Asiakirjat ovat sähköisesti nähtävillä osoitteessa <https://ylupa.avi.fi/fi-FI/asia/2903718>.

Silamusjärven pinta-ala on noin 1,86 km² ja keskisyvyys 2,3 m. Hankkeen vaikutusalue rajoittuu järven alueelle sekä lyhyen matkaa yläpuoliseen Torsanjokeen ja alapuoliseen Simpelejokeen.

Järven vedenkorkeuden vaihtelut ovat melko suuret, mistä aiheutuu haittaa virkistyskäytölle ja kalastolle. Kesäaikaiset alhaiset vedenkorkeudet haittaavat vesistön käyttöä ja edesauttavat järven umpeenkasvua. Vedenpinnan lasku myös pienentää matalan järven vesitilavuutta, mikä heikentää kalaston elinmahdollisuuksia.

Järvestä lähtevään Silamusjokeen rakennetaan pohjapato noin 155 metrin etäisyydelle järvestä. Uomaa levennetään padon kohdalla noin 25 metrin levyiseksi. Padon harjan korkeus vaihtelee välillä N2000 +67,99...68,54 m. Padon tiivistysosaksi asennetaan ponttiseinä ja moreenia, jotka peitetään suodatinkankaalla ja karkealla kiviaineksella. Pohjapato on tarkoitus toteuttaa märkätyönä talvella pienen virtaaman aikaan. Työn kestoksi on arvioitu enintään yksi kuukausi.

Pohjapadon rakentamisen myötä Silamuksen keskimääräinen vedenkorkeus nousee 25 cm, keskimääräinen alin vedenkorkeus 40 cm ja alin vedenkorkeus 39 cm. Kesäaikaan vastaavat muutokset ovat 28 cm, 39 cm ja 39 cm. Koko vuoden ylimmät vedenkorkeudet eivät muutu, mutta kesäajan keskiylivedenkorkeus nousee 9 cm. Vesialue laajenee noin 3,8 ha ja keskisyvyys kasvaa noin 0,3 m. Järven viipymä keskivirtaamalla kasvaa noin kolmella vuorokaudella 26 vuorokauteen.

Alivedenkorkeuksien nousu ja järven viipymän piteneminen hyödyttävät ensisijaisesti vaelluskaloja. Lisääntynyt vesitilavuus parantaa kalojen elinoloja erityisesti talvella, jolloin vapaa tilavuus on alhaisimmillaan jään ollessa paksuimmillaan. Pohjapato myös tasaa veden riittävyyttä alapuolisella jokiosuudella. Pato ei vaikuta kalojen vaellusmahdollisuuksiin, joten pohjapadon rakentamisella ei ole merkittävää vaikutusta taimenkantaan.

Pohjapadon kohdalta tuhoutuu nykyinen pohjaeläimistö ja korvautuu pohjapadon olosuhteisiin paremmin sopeutuneella eläimistöllä. Alueelle jää kuitenkin merkittävä määrä tuhoutuvan kaltaista joen pohjatyyppejä ja täten myös pohjaeläimistöä. Kulkuyhteys veneellä padon alapuolisilta alueilta Silamusjärvelle huononee. Keskivirtaamalla ja sitä suuremmilla virtaamilla

kevyen soutuveneiden kulku padon yli on mahdollista alivirtaama-aukosta, mutta pienemmillä virtaamilla venettä joudutaan vetämään padon yli.

Vedenpinnan noston seurauksena veden alle jää 3,83 hehtaaria maa-alueita. Lisäksi aiheutuu vettymishaittaa 19,3 hehtaarille ja 0,06 hehtaaria jää pohjapadon rakenteiden alle. Hankkeella ei olennaisesti huononnetta kiinteistöjen käyttömahdollisuuksia. Hakija omistaa yli puolet veden alle jäävästä alueesta.

Esittelijä

Tekninen johtaja Jylhä Juho

Päätösehdotus

Elinympäristölautakunta toteaa Rautjärven kunnan lausuntona:

- Silamusjärven keskiveden korkeuden nostaminen on kokonaisuudessaan kannatettava hanke, jonka hyödyt ovat moninkertaiset aiheutuviin haittoihin nähden.
- Hanke tukee uhanalaisten vaelluskalojen elin- ja lisääntymismahdollisuuksien parantamista niin Silamusjoen yläpuolisilla kuin alapuolisillakin alueilla.
- Paikallisten ja Änkilän osakaskunnan kiinnostus vesistöjen tilan ylläpitämiseksi ja kunnostamiseksi on tärkeässä roolissa hankkeen alullepanossa ja toteutuksessa.

Päätös

Hyväksyttiin.